

[Finansministeren.]

vedrørende det anvendte Budget, Indsamling af Prismateriale og den anvendte Beregningsmaade. Nævnet træder sammen mindst een Gang hvert Kvartal efter Indkaldelse fra Det statistiske Departement, saa vidt muligt med 1 Uges Varsel.“ Og saa findes der nogle almindelige Bemærkninger om Forretningsgangen i Nævnet.

Jeg skal henholde mig til disse Oplysninger, hvoraf det fremgaar, at der ikke er Tale om at anbringe nogen Instans over Statistisk Departement, men at der er Tale om at nedsætte et Nævn, der har umiddelbar Adgang til at faa de Oplysninger, som de interesserede Parter maatte ønske at faa om det Grundlag, hvorpaa Ansættelsen af betydelige Kredses Lønvilkaar finder Sted.

Jeg anser det for rigtigt, at et saadant Nævn er blevet nedsat, og jeg kan ikke se, at der i nogen Henseende ved Nævnets Nedsættelse er gjort noget Indhug i den selvfolgelige Selvstændighed, som Statistisk Departement videnskabeligt maa have i dette Anliggende, men at der ved Nævnets Nedsættelse er givet de paagældende interesserede Organisationer en Mulighed for paa første Haand at blive orienteret om og gøre deres Synspunkter gældende over for de forskellige Anliggender, som vedrører Pristallet.

Ordføreren for Forespørgerne (Knud Kristensen): Den højtærede Finansminister har nu bekræftet, at der er nedsat et saadant Pristalsnævn med raadgivende Myndighed, og den højtærede Finansminister nævnte forskellige Gange de interesserede Parter, og en enkelt Gang, hvad han kaldte de direkte interesserede Parter. Jeg vil mene, at disse, som her er nævnt, Tjenestemænd, Arbejdere og Arbejdsgivere, langt fra er alle dem, der er interesseret i Pristalsberegningen. Jeg mener derfor, at en Nedsættelse af et saadant Pristalsnævn, selv om det er raadgivende, er i allerhøjeste Grad ensidig. Selve Pristallet har jo meget stor Interesse, baade for Staten og Kommunerne, for Skatteyderne, som til syvende og sidst ogsaa skal være med til at betale de Udgifter, der flyder deraf, og endelig ogsaa for det almindelige Erhvervsliv i alle dets Forgreninger. Jeg mener derfor ikke, at jeg kan være tilfreds med Ministerens Besvarelse. Jeg er tilfreds, for saa vidt som der er givet Oplysning om alt det, der foreligger i Sagen, men selv om et saadant Nævn er raadgivende, vil det jo være dets Raad og dets alene, Det statistiske Departement faar at overveje og tage Hensyn til, og jeg

vil derfor mene, at Nedsættelsen af dette raadgivende Udvalg er en ensidig Foranstaltning. Og det er selvfølgelig ogsaa ud fra en lignende Betragtning, at den tidligere Finansminister ikke har kunnet tiltræde dette Forslag fra De samvirkende Fagforbund.

Lindberg: I Modsætning til det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen og dem, han repræsenterer, vil jeg gerne have Lov til paa min Gruppens Vegne at takke den højtærede Finansminister, fordi man har nedsat dette Pristalsnævn. Pristallet har jo været diskuteret gennem mangfoldige Aar, men specielt under Krigen blev det udregnet paa en saadan Maade, at man fik sine Tvivl om, hvorvidt dette Pristal nu ogsaa var den rigtige Maalestok for de Forskydninger, der skete i Reallønnen. Forholdet er nemlig det, at den eneste Maade, man kan maale Reallønnen paa, er gennem Pristallet, og det, der skete under Krigen, var jo dette, at der dels skete Kvalitetsforringelser og dels skete Forbrugsomlægninger, som ikke blev taget med i Betragtning, naar man udregnede Pristallet. Dette medførte, at det officielle Pristal faktisk fra 1942 og frem til 1946 laa uforandret, medens ethvert Menneske i Danmark, der beskæftigede sig med disse Problemer, og for øvrigt ogsaa alle andre, var klar over, at de Tal, der fremkom, ikke var et rigtigt Udtryk for Prisniveauet. Derved skabtes der en Mistillid til Pristallet, som selvfølgelig i første Række gjorde sig gældende blandt de Tjenestemænd og Lønarbejdere, som i deres Lønforhandlinger altid vil være afhængige af, hvordan Pristallet gaar, om det gaar op eller det gaar ned, og derfor blev der allerede under Krigen fra De samvirkende Fagforbund rejst Krav om, at man skaffede Mulighed for, ligesom man gjorde det i Sverige, at faa Kvalitetsforringelser og Forbrugsomlægninger registreret i Pristallet, saa der virkelig fremkom et Pristal, man kunde sige var et gyldigt Udtryk for de Forskydninger, der skete i Befolkningens Leveomkostninger. Det tog man imidlertid intet Hensyn til fra Statistisk Departement; man holdt sig til, at man maatte udregne Pristallet paa det gamle Grundlag, og herved blev Spiren i Virkeligheden lagt til hele Mistilliden omkring Pristallet.

Nu kan man sige, at efter at Krigen er sluttet, og efter at det igen er blevet muligt at faa gode Varer hjem, selv om det gaar langsomt, vil nogle af disse Ting forsvinde, som jeg her har omtalt, og saa vil Pristallet igen direkte kunne vise Sving-